

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Medlem Hr. Rager, at jeg tænkte ikke netop paa dem, der har faaet Laan, men paa de Kredse, der repræsenterer dem, der skal have Fordel af Laanene, og derfra har jeg ikke modtaget nogen Henvendelse om at ændre Loven paa dette Punkt. Jeg skal ikke derfor paastaa, at det er saa godt, som det skulde være. Men naar det kun er fra Arkitekternes Side, at Kritik er kommet frem, er jeg alligevel noget betænkelig ved at gennemføre en Ændring her.

Dernæst vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, at jeg er selvfølgelig enig med ham i, at det vilde være heldigt, om vi kunde faa pyntet op paa vore Forsamlingshuse, og jeg er enig med ham i, at det kunde give nogen Beskæftigelse; men jeg vilde alligevel føle mig ikke saa lidt generet af at gennemføre en forhøjet Procent i Tilskud til Forsamlingshuse og saa afvise en højere Procent til de fattigste i vort Land, Husmænd, Landarbejdere, Landhaandværkere o. lign. Det vil jeg have vanskeligt ved at tage, og derfor er jeg imod det. Hvis der var Penge nok og Materialer nok, vilde jeg ikke nære nogen som helst Betænkelighed ved det.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har Ordet for en kort Bemærkning.

Kristen Amby: Jeg kunde bedre forstaa den højtærede Landbrugsministers Værging, hvis vi havde foreslaaet, at man *skulde* anvende Arkitekter, men jeg har meget svært ved at forstaa, at Landbrugsministeren vægrer sig saa meget ved at tage Arkitekterne med blandt de Udgifter, der nu engang kan gives Tilskud til. Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Rager siger, at det er ikke af Hensyn til Arkitekterne, at hverken han, jeg eller andre — Pressen har jo ogsaa beskæftiget sig ikke saa lidt med det Spørgsmaal — har hævdet det Synspunkt, vi har. Alle, der kender en Smule til, hvad der er foregaaet af Byggeri paa Landet i de sidste 50 Aar, vil vide, at mange af vore gode gamle Bygninger er skændet, og at de nye, der er bygget, landskabeligt og æstetisk har været under al Kritik, medens man samtidig ved, at den Bevægelse, som en Del Landhaandværkere og Arkitekter har rejst for Aar tilbage om bedre Byggeskik paa Landet, dog har haft nogen Betydning de senere Aar, og det offentlige, Staten, maa da ogsaa have nogen Interesse for Spørgsmaalet om landskabelig Skønhed — det

viser sig jo ogsaa, naar der er Tale om Naturfredning og andet.

Her vil man ofre en Masse Penge paa Istandsættelse, eventuelt Nybygninger paa Landet, og saa siger vi, og jeg synes med Støtte af de Erfaringer, der er gjort i Sommer — jeg har set ikke saa lidt af, hvad der er sket —, at særlig nu, hvor man kan regne med, at der bliver Tale om Ombygning af en hel Del af de mindre Huse, Landarbejderhuse og Indsiederhuse — som, da de blev bygget, i og for sig var smukke og passende, men som nu ikke mere svarer til Formaalet, men ved nænsom og forstaaende Reparation og Ombygning kunde bringes i Stand og blive meget smukkere og bedre end mange af de rædselsfulde Huse, man opfører —, at det er urimeligt, at det Arbejde, der udføres af den Stand, som alene formaar at vejlede Folk med Hensyn til dette Arbejde, ikke skal kunne regnes med til de nødvendige Udgifter. Det er, som det ærede Medlem Hr. Rager har sagt, en kold Straale at give de paagældende, som har arbejdet ikke blot for at faa Byggearbejdet, men ogsaa uselvsk for at gøre et Arbejde for bedre Byggeri her i Landet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Arnth Jensen: Jeg forstaaer i nogen Maade den højtærede Ministers Begrundelse for Afvisningen af det af mig fremsatte Ønske, for den højtærede Landbrugsminister tænker vel her paa, at det ønskede Beløb hertil skal tages af det Beløb paa 25 Mill. Kr., der her stilles til Raadighed; men kunde den højtærede Minister ikke tænke sig — idet vi jo har foreslaaet, at der skulde være en særlig Paragraf angaaende Forsamlingshuse — at søge Beløbet paa de 25 Mill. Kr. forhøjet med 5 Mill. Kr. alene til Brug for Forsamlingshuse? Saa vilde Ministeren ikke komme til at gaa nogen for nær.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg kan kun gentage, at selv om jeg nu gik med til en saadan Bevillingsforøgelse og kunde faa Finansministeren til at gaa med dertil, saa vilde jeg være meget betænkelig ved, at man skulde give et højere Procenttilskud til Forsamlingshuse, end man giver til de fattige Husmænd og Landarbejdere.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.